

۷- دایرکردن مراکز فساد و فحشاء،

۸- اسیدپاشی؛

۹- اخلاف در نظام اقتصادی؛

۱۰- قاچاق اسلحه؛

۱۱- قاچاق مشروبات الکلی؛

۱۲- قصاص و اعدام و حدود شرعی؛

۱۳- قاچاق مسلحانه و یا عمده مواد مخدر و روان گردانها؛

۱۴- محکومان دارای بیش از دو سابقه محکومیت کیفری؛

۱۵- محکومانی که به شرارت مشهورند؛

۱۶- سایر محکومانی که اخلاق و رفتار آنها در زندان به گونه‌ای بوده که بنا به نظر شورای طبقه‌بندی زندان شایستگی برخورداری از مرخصی را ندارند.

تبصره ۱- منظور از قاچاق عمده مواد مخدر و روان گردانها (اعم از تولید، خرید، فروش، توزیع، حمل و نگهداری) بیش از چهل کیلوگرم تریاک و ملحقات آن و بیش از دو کیلوگرم هروئین و روان گردانها و ملحقات آن می‌باشد.

تبصره ۲- محکومان بند پ در صورت پیشنهاد مشترک از سوی قاضی اجرای احکام (ناظر زندان) و رئیس زندان و تأیید دادستان مجری حکم از مرخصی موضوع این بخشنامه بهره‌مند خواهند شد.

دادستارهای سراسر کشور ملزم به اجرای این بخشنامه بوده و برحسب اجرای آن نظارت خواهند نمود.

رئیس قوه قضائیه - غلامحسین محسنی اژه‌ای

شماره ۱۵۱۹۷۲/ت/۵۹۵۶۲-هـ

۱۴۰۰/۱۱/۲۷

تصویب‌نامه در خصوص پرداخت پاداش آخر سال (عیدی) سال ۱۴۰۰

سازمان برنامه و بودجه کشور

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۱۱/۲۴ به پیشنهاد شماره ۵۷۳۶۲۹ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۰ سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده واحده قانون نحوه پرداخت عیدی به کارکنان دولت - مصوب ۱۳۷۴- و ماده (۷۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶- تصویب کرد:

۱- دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۹۵- و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات و سازمان انرژی اتمی ایران مجازند به کارکنان خود (رسمی، ثابت، پیمانی، خرید خدمت، قراردادی و موقت) و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی و قضات که به طور تمام وقت اشتغال به کار دارند (به استثنای کارگران شاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار)، مبلغ ثابت شانزده میلیون (۱۶,۰۰۰,۰۰۰) ریال به نسبت مدت خدمات تمام وقت در سال ۱۴۰۰ به عنوان پاداش آخر سال (عیدی) در بهمن ماه سال جاری از محل بودجه مصوب دستگاه‌های اجرایی پرداخت نمایند.

تبصره ۱- پرداخت هرگونه وجه دیگری به عنوان پاداش آخر سال (عیدی) یا عناوین مشابه، علاوه بر مبلغ موضوع این بند، توسط دستگاه‌های مزبور و تمام واحدهای وابسته و تابع و سایر واحدهایی که اجرای مقررات در مورد آنها مستلزم ذکر نام است ممنوع می‌باشد. ذی‌حسابان و مدیران امور مالی دستگاه‌های اجرایی مکلفند نظارت لازم را اعمال و موارد خلاف را گزارش کنند.

تبصره ۲- پرداخت پاداش آخر سال (عیدی) موضوع این بند به کارکنان خرید خدمت، قراردادی و موقت به نسبت خدمات تمام وقت آنان در سال ۱۴۰۰ بوده و در هر حال میزان عیدی این گونه افراد از پنجاه درصد (۵۰٪) رقم مذکور کمتر نخواهد بود.

۲- میزان پرداخت پاداش آخر سال (عیدی) بازنشستگان، مستمری‌بگیران، حقوق وظیفه از کارافتادگی، حقوق وظیفه وراثت مستخدمین متوفای مشمول صندوق بازنشستگی کشوری، سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح و سایر صندوق‌های بازنشستگی و نیز شهدا و جانبازان از کارافتاده کلی نیز به مبلغ ثابت شانزده میلیون (۱۶,۰۰۰,۰۰۰) ریال حسب مورد از محل بودجه مصوب صندوق بازنشستگی یا دستگاه اجرایی ذی‌ربط قابل پرداخت است.

تبصره - عیدی بازنشستگان مشمول صندوق بازنشستگی کشوری که در سال ۱۴۰۰ حق عائله‌مندی، اولاد و بیمه خدمات درمانی آنها را صندوق مذکور پرداخت نموده است، توسط آن صندوق قابل پرداخت است. سایر مواردی که مشمول صندوق‌های موضوع این بند و این تبصره نیستند از محل اعتبارات دستگاه‌های اجرایی، سازمان یا شرکت دولتی ذی‌ربط قابل پرداخت است.

۳- خدمت نیمه‌وقت باتوان از لحاظ اجرای این تصویب‌نامه، تمام وقت محسوب می‌شود و معلمان حق‌التدریس نسبت به ساعات تدریس مشمول این تصویب‌نامه خواهند بود.

۴- شرکت‌های دولتی موظفند از پرداخت هر مبلغی تحت عنوان پاداش آخر سال (عیدی) یا عناوین مشابه، علاوه بر مبلغ موضوع این تصویب‌نامه به مدیران و اعضای هیأت‌مدیره خودداری کنند مسئولیت اجرای این بند برعهده مدیرعامل و سایر مدیران ذی‌ربط است. سازمان حسابرسی یا حسابرسان قانونی شرکت‌ها مکلفند نظارت لازم را اعمال و موارد خلاف را گزارش کنند.

۵- به مشمولین این تصویب‌نامه که براساس قوانین و مقررات مربوط از کمک‌هزینه عائله‌مندی و اولاد برخوردار می‌باشند، علاوه بر مبلغ عیدی موضوع این تصویب‌نامه، در راستای حمایت از خانواده مالی به شرح زیر توسط مرجع پرداخت‌کننده عیدی از محل اعتبارات مصوب مربوط پرداخت می‌شود:

۱- بابت همسر مبلغ ثابت چهار میلیون (۴,۰۰۰,۰۰۰) ریال.

۲- بابت هر فرزند تحت تکفل مبلغ ثابت یک میلیون و پانصد هزار (۱,۵۰۰,۰۰۰) ریال.

۶- مبالغ پرداختی موضوع این تصویب‌نامه در سقف موضوع جزء (۷) بند (الف) تبصره (۱۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور محاسبه نمی‌گردد.

معاون اول رئیس‌جمهور - محمد مخبر

شماره ۳۳۱۳/۱/۴۵۸/۵۴۸-هـ

۱۴۰۰/۱۱/۲۳

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی کشور

برابر ماده ۲ و بند (ل) ماده ۹ اساسنامه بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس مصوب مقام معظم رهبری و فرماندهی معظم کل قوا (مد ظله العالی) یک نسخه از «آیین‌نامه نحوه رسیدگی به تخلفات و اتهامات تحریف‌کنندگان اسناد، تاریخ و وقایع دفاع مقدس» مشتمل بر ۱۰ ماده و ۳ تبصره که در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۶ به تصویب هیئت امنای بنیاد مذکور رسیده است، برای درج در روزنامه رسمی ارسال می‌گردد.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و رئیس هیئت امنای بنیاد - سرلشکر پاسدار محمد باقری

آیین‌نامه نحوه رسیدگی به تخلفات و اتهامات تحریف‌کنندگان اسناد، تاریخ و وقایع دفاع مقدس

تحریف‌ها را باید مراقب بود... دست تحریف، این بخش پر از خشونت تاریخ (دفاع مقدس) را لک می‌کند. (سازمان نشر و ترویج، ۱۳۹۹)

مقدمه

روایت‌های تاریخی به ویژه روایت‌های مربوط به جنگ همواره در معرض خطر تحریف قرار دارند. علت این تحریفات می‌تواند مصادره به مطلوب نمودن جنگ در راستای منافع افراد در سطح ملی، تطهیر دولت‌های حامی جنگ و متجاوز در سطح بین‌الملل و یا ناشی از دیدگاه شخص باشد.

بنا بر ضرورت، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس از سوی ستاد کل نیروهای مسلح به عنوان مدعی‌العموم صیانت از فرهنگ و ارزش‌های دفاع مقدس تعیین و انتخاب گردیده است. این مأموریت بخشی از هدف تشکیل بنیاد بوده و در ماده ۲ اساسنامه بنیاد، جلوگیری از نابودی و تحریف و یا فراموشی سپرده شدن میراث گران‌بهای خون پاک ایثارگران اسلام و دستاوردهای دفاع مقدس، قید گردیده است.

بر این اساس این آیین‌نامه تهیه و مشتمل بر مجموعه ضوابط و مقرراتی است که چگونگی رسیدگی به تخلفات و اتهامات تحریف‌کنندگان تاریخ، وقایع و اسناد دفاع مقدس و هرگونه حاشیه‌سازی، ایجاد شبهه و اختلاف‌افکنی در بین مردم و نیروهای مسلح را تعیین می‌نماید.

ماده ۱: هدف

- مشخص و ضابطه‌مند نمودن فرایند و سازوکار رسیدگی به تخلف و یا اتهام تحریف‌کنندگان آثار و اسناد، تاریخ و وقایع دفاع مقدس.

ماده ۲: تعاریف و اختصارات

تحریف: تحریف به معنای برگرداندن سخن و چیزی از وضع و حالت خود است. به‌طور کلی تحریف در چهار قسم، تحریف معنوی، تحریف موضوعی، تحریف به فزونی و تحریف به کاستی دسته‌بندی می‌شود. تحریف معنوی، گفتاری به غیر وجه و با هدف تفسیر به رای نمودن و غالب نمودن دیدگاه شخصی بر واقعیت است. در تحریف موضوعی مراد نظم و ترتیب واقعیتی را بر هم زدن می‌باشد. تحریف به فزونی، مطلبی را به واقعیت اضافه نمودن و تحریف به کاستی، مطلبی را از واقعیت کم نمودن است.

تخلف: هر فعل یا ترک فعل اعم از قصور و یا تقصیر که بر خلاف مقررات اداری و اخلاق عمومی بوده و به وسیله آیین‌نامه‌های انضباطی نیروهای مسلح و قانون رسیدگی به تخلفات اداری تخلف محسوب گردیده و به فرد یا مرجع خاصی (هیأت رسیدگی به تخلفات اداری) اختیار می‌دهد در صورت وقوع، شخص متخلف را تنبیه نمایند.

جرم: هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد، جرم محسوب می‌شود.

فرایند تشخیص تحریف: عبارت از اقدامات هیئت‌های بدوی و عالی تشخیص تحریف آثار و اسناد، تاریخ و وقایع دفاع مقدس به منظور بررسی گزارش‌های دریافتی، تطبیق گزارشات با واقعیات دفاع مقدس، تعیین میزان و وسعت تحریف می‌باشد.

هیئت بدوی رسیدگی: این هیئت مرجع بدوی تشخیص تحریف و تشکیل پرونده، رسیدگی اولیه به تخلفات و اتهامات تحریف‌کنندگان دفاع مقدس و نیز مرجع پاسخگویی به استعلامات محاکم دادگستری در رابطه با تحریفات حوزه دفاع مقدس می‌باشد. هیئت بدوی در بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس تشکیل می‌شود.

هیئت عالی رسیدگی: این هیئت مرجع عالی تشخیص تحریف و شیوه برخورد با متخلفان و متهمین اعم از تعقیب قضایی یا اداری است. هیأت عالی در ستاد کل نیروهای مسلح تشکیل می‌شود.

ماده ۳: مستندات

۱- فرامین و تدابیر مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا.

۲- ماده ۲ و بند (ل) ماده ۹ اساسنامه بنیاد.

۳- آیین‌نامه نظارت بر تولید و نشر آثار ادبی و تاریخی دفاع مقدس مصوب ۱۳۹۶/۱۱/۲۶ هیئت امنای بنیاد.

۴- آیین‌نامه حمایت، پشتیبانی و نظارت بر تولید، عرضه و نمایش محصولات هنری دفاع مقدس و مقاومت مصوب ۱۳۹۸/۱۱/۲۷ هیئت امنای بنیاد.

۵- آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران.

۶- ابلاغیه شماره ۲۹۳۲/۱۰/۱۰/۳۳۱۰ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۸ رئیس ستاد کل نیروهای مسلح.

۷- ابلاغیه شماره ۳۱/۳۰/۲۶۱۹/۴ مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۰ (ابلاغ مصوبات جلسه ۲۸ مورخ ۱۳۹۹/۴/۳ هیئت عالی سیاستگذاری و هماهنگی نیروهای مسلح).

۸- نامه رئیس ستاد کل نیروهای مسلح به شماره ۳۳۶۲/۱۰/۱۰/۳۳۱۰ مورخ ۱۳۹۹/۷/۸ به ریاست قوه قضائیه.

۹- دستور ریاست قوه قضائیه به شماره ۱۰۰/۱۸۵۷۸/۱۱۱/۹۰۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۷/۱۳/1399 به معاون اول قوه قضائیه.

۱۰- ابلاغیه شماره ۱/1950/2/9000 مورخ ۱۳۹۹/۷/۱۶/1399 معاون اول قوه قضائیه به دادگستری‌های کل کشور.

۱۱- قانون مجازات اسلامی.

۱۲- قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح.

۱۳- قانون رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دولت.

۱۴- سایر قوانین و مقررات مرتبط با موضوع آیین‌نامه.

ماده ۴: ترکیب اعضای هیئت بدوی رسیدگی

۱- رئیس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس (رئیس).

۲- یکی از معاونین فرمانده قرارگاه مرکزی خاتم الانبیا (ص).

۳- جانشین رئیس بازرسی و ایمنی ستاد کل نیروهای مسلح.

۴- جانشین معاون عملیات ستاد کل نیروهای مسلح.

۵- جانشین معاون اطلاعات ستاد کل نیروهای مسلح.

۶- جانشین معاون فرهنگی و تبلیغات دفاعی ستاد کل نیروهای مسلح.

۷- جانشین رئیس دفتر عقیدتی سیاسی فرماندهی معظم کل قوا.

۸- جانشین رئیس دفتر سیاستگذاری و نظارت راهبردی حفاظت اطلاعات نیروهای مسلح.

۹- قاضی دیوان عالی کشور به انتخاب رئیس قوه قضائیه.

۱۰- نماینده رئیس سازمان امور اداری و استخدامی کشور.

۱۱- مدیریت مستقل امور حقوقی بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس (دبیر).

ماده ۵: وظایف و اختیارات هیئت بدوی رسیدگی

۱- رصد و پایش اخبار، وقایع و رخدادها تحریف احتمالی از طریق مجاری ذیربط.

۲- دریافت اخبار و گزارش‌های احتمالی از افراد و مراجع گوناگون.

۳- تشخیص تحریف و تطبیق اولیه تخلفات و اتهامات انتسابی با موضوع این آیین‌نامه.

۴- دستور تشکیل پرونده تخلف و یا احراز عنوان مجرمانه.

۵- بررسی و ارائه یکی از دو پیشنهاد الف) اعمال تنبیه اداری و انضباطی ب) طرح دعوی در محاکم قضایی به هیئت عالی رسیدگی.

۶- ارسال پرونده به هیئت عالی به منظور رسیدگی به پرونده بر اساس موارد مندرج در ماده ۸ این آیین‌نامه.

تبصره ۱: مصادیق تحریف با استناد به قوانین موجود کشور تعیین و به تصویب هیئت بدوی رسیدگی خواهد رسید.

تبصره ۲: دبیرخانه هیئت بدوی رسیدگی، در مدیریت مستقل امور حقوقی بنیاد تشکیل و امورات مربوط را راهبری می‌نماید.

ماده ۶: ترکیب اعضای هیئت عالی رسیدگی

۱- رئیس ستاد کل نیروهای مسلح (رئیس).

۲- معاون هماهنگ‌کننده ستاد کل نیروهای مسلح.

۳- معاون هماهنگ‌کننده قرارگاه مرکزی خاتم الانبیا (ص).

۴- رئیس دفتر عقیدتی سیاسی فرماندهی معظم کل قوا.

۵- رئیس دفتر سیاست‌گذاری و نظارت راهبردی حفاظت اطلاعات نیروهای مسلح.

۶- رئیس بازرسی و ایمنی ستاد کل نیروهای مسلح.

۷- معاون حقوقی و امور مجلس ستاد کل نیروهای مسلح.

۸- نماینده تام‌الاختیار قوه قضائیه.

۹- رئیس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس (دبیر).

۱۰- یک نفر قاضی دیوان عالی کشور به انتخاب رئیس قوه قضائیه

تبصره ۱: اعضای ذکر شده در بند ۶ ماده ۹ این آیین‌نامه در صورت ضرورت در جلسه حضور پیدا می‌کنند.

ماده ۷: وظایف و اختیارات هیئت عالی

۱- هیئت عالی پس از رسیدگی به تخلف یا اتهامات منتسب به افراد، در صورت احراز تخلف، در مورد اعمال تنبیهات وفق موارد مندرج در ماده ۸ این آیین‌نامه اقدام خواهد نمود.

۲- در کلیه مواردی که تخلف ارتكابی یا اتهامات منسوبه به افراد بر اساس قوانین موضوعه کشور دارای عنوان مجرمانه باشد، هیئت عالی می‌تواند دستور طرح دعوی در مراجع قضایی را به مدیریت مستقل امور حقوقی بنیاد صادر نماید. هر گونه تصمیم مراجع قضایی مانع اجرای تنبیهات اداری نخواهد بود.

ماده ۸: نحوه رسیدگی

نحوه رسیدگی و تعقیب قضائی تحریف‌کنندگان دفاع مقدس تابعی از متغیرهای سازمانی و یا غیر سازمانی اشخاص می‌باشد. بر این اساس، تحریف‌کنندگان به دو گروه اشخاص حقیقی و حقوقی تقسیم و بر اساس آن نوع تصمیم و تنبیه آنها بصورت طرح دعوی در محاکم قضایی و اعمال تنبیهات انضباطی و اداری تعیین می‌گردد.

ماده ۹: معیارها و ضوابط رسیدگی

۱- اصل بر برائت است. بنابراین چنانچه پرونده فرد یا افراد در هیأت‌های بدوی و عالی تحت رسیدگی باشد باید از طریق اقامه دلایل مستند و رسیدگی به آنها و رعایت مقررات مربوط متخلف بودن وی احراز گردد. در غیر این صورت حکم به برائت آنها صادر خواهد شد.

۲- در صورت ابراز ندامت و اصلاح تحریف، هیئت عالی می‌تواند نسبت به کاهش تنبیهات و یا مختومه نمودن پرونده اقدام نماید.

۳- تنبیهات انضباطی در نیروهای مسلح برابر موارد مصرح در بندهای الف، ب، ج، د، هـ ماده ۱۱۷ آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد.

۴- در سازمان‌های خارج از نیروهای مسلح تنبیهات انضباطی و اداری افراد متخلف، با پیشنهاد هیئت عالی رسیدگی توسط مدیران ارشد آن سازمان‌ها و طبق مقررات داخلی آنان صورت خواهد گرفت.

۵- در کلیه مواردی که تخلف ارتكابی بر اساس قوانین موضوعه کشور جرم تلقی شود، مستند به مواد مرتبط با قواعد و قوانین موضوعه با نظر هیئت عالی رسیدگی توسط بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس نسبت به طرح دعوی در محاکم قضایی اقدام خواهد شد.

۶- شرکت فرماندهان، مسئولین و نمایندگان سازمان‌های ذیربط و همچنین افراد متخلف یا متهم در جلسات هیئت عالی با درخواست رسمی آنان و یا بنا به تشخیص رئیس این هیئت بلا مانع می‌باشد.

۷- هیئت‌های بدوی و عالی علاوه بر رسیدگی به دلایل مورد استناد متهم یا شاکی، هرگونه تحقیق یا اقدامی که برای دستیابی به حقیقت در زمینه اتهام لازم باشد به عمل خواهند آورد.

هرگاه به تشخیص هیئت‌های بدوی و عالی رسیدگی به تخلف و یا اتهام افراد مستلزم استفاده از نظر کارشناسی باشد، مورد به کارشناسی ارجاع می‌شود.

۸ - جمع‌آوری دلایل، انجام بررسی‌های لازم، تکمیل پرونده اتهامی و آماده‌سازی آن جهت طرح در هیأت بدوی توسط بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس صورت می‌گیرد.

۹- مرجع نهایی درخواست رسمی رسیدگی به تخلفات و اتهامات تحریف‌کنندگان دفاع مقدس، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس است. این اقدام بر اساس رای صادره در هیئت عالی رسیدگی صورت خواهد گرفت. رای اکثریت در هیئت عالی مبنای تصمیم‌گیری خواهد بود.

ماده ۱۰: این آیین‌نامه در ۱۰ ماده و ۳ تبصره در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۶ به تصویب هیئت امنای بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا می‌باشد.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و رئیس هیئت‌امنای بنیاد-سرلشکر پاسدار محمد باقری

شماره ۹۹۰۲۲۱۰

۱۴۰۰/۱۱/۱۶

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۲۶۸۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۴ با موضوع: «اتلاق ماده ۳۴ مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی با توجه به نظریه فقهای محترم شورای نگهبان از تاریخ تصویب ابطال شد و رای شماره ۲۷۸ مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در حد ابطال اطلاق ماده ۳۴ مقررات اشتغال نیروی انسانی بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی با اعمال ماده ۹۱ قانون نقض شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - عبدالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۱۰/۱۴ **شماره دادنامه: ۲۶۸۰** شماره پرونده: ۹۹۰۲۲۱۰

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاک: رئیس دیوان عدالت اداری

موضوع شکایت و خواسته: اعمال ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ نسبت به رای شماره ۲۷۸ - ۱۳۹۰/۷/۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

گردش کار: در پرونده کلاسه ۸۸۰۰۳۹۳ آقای علیرضا دهقانی و شاکیان دیگر ابطال مواد ۲۴ و ۳۴ مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری و صنعتی جمهوری اسلامی ایران را از جنبه مغایرت با قانون خواستار شده بودند و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب رای شماره ۲۷۸ - ۱۳۹۰/۷/۱۱ در رابطه با موضوع اتخاذ تصمیم کرده و حکم به عدم ابطال مقررات مذکور صادر کرده است. پس از مدتی، در پرونده کلاسه ۹۲۰۰۴۳۶ آقای احمد احمدی تقاضای ابطال قسمتی از ماده ۳۴ مقررات اشتغال نیروی انسانی بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی را از جنبه مغایرت با شرع و قانون خواستار شده و پس از استعلام موضوع از شورای نگهبان، قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۹۲/۳۰/۵۲۶۴۷ - ۱۳۹۳/۱۰/۱ در رابطه با جنبه شرعی شکایت مزبور اعلام کرد که: «اتلاق ماده ۳۴ مصوبه مورد شکایت نسبت به مواردی که شخص شرعاً اجیر بوده و مستحق اجرت مدت اجاره نیز می‌باشد و توان ادامه کار مورد اجاره را دارد، خلاف موازین شرع است. مگر در مواردی که قانون کار مفاد این مصوبه را تجویز نموده باشد.» پس از اخذ نظریه شورای نگهبان، هیأت تخصصی بیمه، کار و تأمین اجتماعی در مقام رسیدگی به شکایت مذکور و به موجب رای شماره ۴۰۸ - ۱۳۹۴/۱۲/۲۴ اعلام کرد که: «با توجه به رای ۲۷۸ - ۱۳۹۰/۷/۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و ماده ۲۴ آیین‌نامه مناطق آزاد به موجب رای هیأت عمومی قابلیت ابطال را نداشته و موضوع مطروحه مشمول رای هیأت عمومی می‌باشد، لذا قابلیت ابطال نداشته و قانون کار و تأمین اجتماعی بر شاغلین و فعالان اقتصادی اعم از کارگران و کارفرمایان شرکتها و مؤسسات مناطق آزاد تجاری صنعتی ویژه اقتصادی حاکم نبوده و به‌استناد ماده ۱۲ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی مصوب سال ۱۳۷۲

تصویب مقررات کار و تأمین اجتماعی در آن مناطق بر عهده هیأت وزیران واگذار گردیده و متعاقب مقررات اشتغال نیروی انسانی بیمه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۹ به تصویب شورای عالی مناطق آزاد تجاری رسید و حاکم می‌باشد به لحاظ عدم مغایرت با قانون و شرع و عدم تحقق بند ۱ ماده ۱۹ قانون دیوان شکایت مطروحه قابلیت ابطال را نداشته به رد شکایت اظهار نظر می‌گردد.» پس از صدور رای فوق، رئیس دفتر امور حقوقی و قوانین شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۹۹/۲۱۰/۱۸۸۹۷ - ۱۳۹۹/۵/۴ با شرح جریان مزبور، به موضوع عدم توجه هیأت تخصصی بیمه، کار و تأمین اجتماعی دیوان عدالت اداری نسبت به مفاد نظریه فقهای شورای نگهبان تصریح کرده و معاون وقت نظارت و بازرسی دیوان عدالت اداری نیز به موجب نامه ۹۰۰۰/۲۹۴۹۶/۳۰۰ - ۱۳۹۹/۸/۱۱ با توجه به مفاد نامه شورای نگهبان، اعمال ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری را نسبت به رای شماره ۲۷۸ - ۱۳۹۰/۷/۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به دلیل آن که رای فوق متضمن تایید مقرره‌ای خلاف شرع است، پیشنهاد می‌نماید که رئیس وقت دیوان عدالت اداری نیز در تاریخ ۱۳۹۹/۸/۲۸ با این پیشنهاد موافقت کردند. پس از ارجاع موضوع به هیأت تخصصی بیمه، کار و تأمین اجتماعی، اعضای این هیأت به موجب نظریه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۹، رای شماره ۲۷۸ - ۱۳۹۰/۷/۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری را قابل نقض و مشمول حکم مقرر در ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری تشخیص دادند و نظریه هیأت تخصصی جهت طرح در هیأت عمومی و اتخاذ تصمیم نهایی به اداره کل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی ارسال شد و در دستورکار هیأت عمومی قرار گرفت.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رای مبادرت کرده است.

رای هیأت عمومی

مطابق اصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: «کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید براساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر برعهده فقهای شورای نگهبان است.» در راستای تضمین رعایت مفاد این اصل در روند اعمال نظارت قضایی دیوان عدالت اداری بر مقررات اجرایی، براساس تبصره ۲ ماده ۸۴ و ماده ۸۷ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ مقرر شده است که در صورتی که مقرره‌ای به لحاظ مغایرت با موازین شرعی مورد شکایت قرار بگیرد، موضوع جهت اظهارنظر به شورای نگهبان ارسال می‌شود و نظر فقهای شورای نگهبان در این خصوص برای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری لازم‌الاتباع است. با توجه به موازین حقوقی فوق و با عنایت به اینکه براساس نظریه شماره ۹۲/۳۰/۵۲۶۴۷ - ۱۳۹۲/۱۰/۱ فقهای شورای نگهبان در رابطه با جنبه شرعی ماده ۳۴ مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی اعلام شده است که: «اتلاق ماده ۳۴ مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی نسبت به مواردی که شخص شرعاً اجیر بوده و مستحق اجرت مدت اجاره نیز می‌باشد و توان ادامه کار مورد اجاره را دارد، خلاف موازین شرع است (به استثنای مواردی که قانون کار مفاد مقرر مذکور را تجویز کرده باشد)»، بنابراین اطلاق مقرر مزبور در حد نظریه فقهای شورای نگهبان خلاف شرع است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۸۴، ۸۷ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود و با لحاظ مفاد نظریه مذکور فقهای شورای نگهبان و به رغم صحیح بودن رای شماره ۲۷۸ - ۱۳۹۰/۷/۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در زمان صدور، این رای که متضمن تایید حکم مقرر در ماده ۳۴ مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی است، با توجه به حکم مقرر در قسمت اخیر اصل چهارم قانون اساسی که لزوم ایتنای مقررات اجرایی بر موازین شرعی را بر اطلاق یا عموم همه قوانین دیگر و از جمله ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حاکم اعلام کرده، در حد ابطال اطلاق ماده ۳۴ مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی نقض می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری